

Kangasalan kaupungin talouden ja toiminnan puolivuotisraportti 1.1 – 30.6.2024

Kuva: Kangasalan kaupunki

Sisällysluettelo

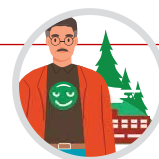
1 Kangasalan Kaupunkistrategia vuoteen 2029	3
Kangasalan kaupungin palvelukeskusten ja Kangasalan Vesi -liikelaitoksen strategiset tavoitteet vuonna 2024	6
2 Kangasalan kaupungin talouden kokonaistilanne ja loppuvuoden näkymät	8
Tuloslaskelma 1.1.-30.6.2024	11
Kaupungin tilinpäätösennuste 31.12.2024.....	12
3 Väestön kehitys, työllisyys ja tulovero.....	13
Työllisyyskatsaus 30.6.2024	14
Kaupungin tulovero	15
4. Talouden ja toiminnan toteumat 1-6 2024 palvelukeskukset ja Kangasalan Vesi -liikelaitos.....	16
4.1 Strateginen johto	17
4.2 Sivistyskeskus	23
4.3 Tekninen keskus	29
4.4 Kangasalan Vesi -liikelaitos	34
5. Investointien toteuma 1-6 2024 palvelukeskuksittain ja Vesi -liikelaitos.....	37
6. Rahoituslaskelma 1-6 2024	38
7. Tase 1-6 2024.....	39

1 Kangasalan Kaupunkistrategia vuoteen 2029

1. Elinvoiman edellytykset kunnossa

- 1.1 Kehitämme valtakunnallisesti ja kansainvälisesti kilpailukykyisiä alueita yritystoiminnan tarpeisiin - Lamminrahka, Saarenmaa, Tarastenjärvi
- 1.2 Vastaamme ripeästi yritysten toimipaikka- ja tonttitarpeisiin
- 1.3 Kehitämme houkuttelevaa ja elävää keskustaa yhdessä yrittäjien kanssa
- 1.4 Hyödynnämme keskeistä sijaintia vetovoimaisella Tampereen kaupunkiseudulla
- 1.5 Kehitämme liikenneverkkoa
 - Käynnistämme raiteliikennehankkeita.
 - Aloitamme Kehä 2:n rakentamisen yhdessä Tampereen kanssa.
 - Osallistumme valtateiden 9 ja 12 kehittämiseen
- 1.6 Kehitämme seudullisessa yhteistyössä matkailupalveluja ja mahdollistamme kasvun
- 1.7 Keskitymme työllisyydenhoitoon seudullisesti ja omin toimin
- 1.8 Tuemme yrityksiä osaavan työvoiman saamisessa
- 1.9 Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä

2. Hiilineutraali ja kestävän tulevaisuuden kaupunki

- 2.1 Kasvamme kestävästi, hiilineutraaliutta edistäen
- 2.2 Saavutamme hiilineutraalisuustavoitteen kannustamalla asumaan, elämään ja yrittämään kestävästi ja hiilineutraalisti
- 2.3 Ehkäisemme ilmastomuutosta kulutapamuutoksiin vaikuttaen ja kestävästi liikumista edistämällä
 - Edistämme tiheää joukko- ja liityntäliikennettä: kuuma nauhataajama
 - Parannamme kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia
- 2.4 Turvaamme lähiluonnon monimuotoisuuden samalla luontopalveluja kehittämällä
- 2.5 Maankäytössä huomioidaan hiilinielut, luonnon monimuotoisuus ja muut ympäristövaikutukset

3. Hyvinvoivat ja terveet kaupunkilaiset

- 3.1 Monipuolinen kesäpäivän kulttuurikaupunki: liikuntaa, harrastusmahdollisuuksia, taidetta, tapahtumia ja museoita sekä kirjastopalveluita
- 3.2 Hyödynnämme historiaamme ja tunnettavuuttamme
- 3.3 Toivotamme tapahtumat tervetulleiksi kaupunkiympäristöömme, julkinen tila on avoin
- 3.4 Vahvistamme terveyden vaalimista
- 3.5 Edistämme ikäihmisten hyvinvointia ja elämänlaatua
- 3.6 Ehkäisemme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä lieveilmiöineen
- 3.7 Tuemme lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kasvun edellytyksiä
- 3.8 Lisäämme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi

4. Kasvun ja oppimisen edelläkävijä

- 4.1 Kasvatamme lapsia ja nuoria paikalliset juurensa tunteviksi, itsetunnoltaan terveiksi sekä tulevaisuuteen suuntautuviksi
- 4.2 Kasvatamme toisia kunnioittavia, suvaitsevia, sivistyneitä ja kansainvälisiä ihmisiä
- 4.3 Yhteisöllisyyttä vahvistamalla ennaltaehkäisemme kiusaamista
- 4.4 Profiloitumme monipuolisesti 2. asteen opintojen, työelämäyhteyksien ja yrittäjyyskasvatuksen kaupunkina
- 4.5 Mahdollistamme oppimisen kaiken ikäisille
- 4.6 Tiedostamme koulutuksen tuen tarpeen ja mahdollistamme laadukkaan opetuksen
- 4.7 Tarjoamme turvalliset, terveelliset ja laadukkaat oppimisympäristöt

5. Liikkuva ja harrastava Kangasala

- 5.1 Edistämme kaupungin liikuntamahdollisuuksia sisällä ja ulkona
- 5.2 Kehitämme houkuttelevia retkeilyreittejä ja virkistysalueita
- 5.3 Mahdollistamme monipuolista harrastustoimintaa
- 5.4 Teemme monipuolista yhteistyötä järjestöjen kanssa
- 5.5 Vahvistamme harjujen ja näkötorien tunnettavuutta ja hyödynnämme harjuja virkistys- ja luontokohteena
- 5.6 Käytämme järviluontoa monipuolisesti matkailun, vapaa-ajan ja harrastamisen kohteena

6. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö

- 6.1 Ylläpidämme ja vahvistamme kaupungin hyvää imagoa työnantajana työvoimasta kilpailtaessa
- 6.2 Työpäivä Kangasalla vahvistaa hyvän piiriä
- 6.3 Kehitämme johtamista ja esihenkilötyötä
- 6.4 Korostamme osaamisen johtamista ja osaamistarpeiden ennakointia
- 6.5 Panostamme työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen ja työyhteisötaitoihin
- 6.6 Kannustamme henkilöstöä työn ja toimintatapojen aktiiviseen kehittämiseen

7. Osallistava ja palveleva, sujuvan arjen Kangasala

- 7.1 Kerromme aktiivisesti ja avoimesti toiminnastamme
- 7.2 Kuulemme palautteen ja kehitämme asiakaskokemusta
- 7.3 Edistämme osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, yhtenä painotuksena perheiden ja vanhemmuuden tukeminen
- 7.4 Lisäämme avustuksilla ja yhteistyöllä kolmannen sektorin vaikuttavuutta
- 7.5 Edistämme esteettömyyttä palveluissa, suunnittelussa ja rakentamisessa
- 7.6 Lisäämme sähköisiä palveluita kaupunkilaisille
- 7.7 Vastuullinen viestintä on kaikkien yhteinen asia

8. Tiivistyvät taajamat ja mahdollisuuksien maaseutu

- 8.1 Kehitämme yhtä aikaa sekä kaupunkia että maaseutua
- 8.2 Luomme edellytyksiä monipuoliselle asuntotuotannolle taajamissa
- 8.3 Vahvistamme asumista ja yrittämistä maaseudulla
- 8.4 Lisäämme vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä rakennetun ympäristön laadulla, korkeatasoisella arkkitehtuurilla, viheralueilla ja taiteella rakennetussa ympäristössä
- 8.5 Profiloitumme laadukkaan ruoan ja elintarviketuotannon alueena

9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

- 9.1 Pidämme tulot ja menot pysyvästi tasapainossa
- 9.2 Sosiaali- ja terveystalouden siirryttyä hyvinvointialueelle uudistamme toimintaamme ja talouttamme tuottavaksi ja tehokkaaksi
- 9.3 Mitoitamme palvelutuotantomme ja -verkkomme ennakoivasti
- 9.4 Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella
- 9.5 Kaikella omistuksella on oltava tarkoitus ja tavoite
- 9.6 Hyödynnämme tarkoituksenmukaisesti oikeaa tuotantotapaa toiminnassamme
- 9.7 Huolehdimme edunvalvonnasta kattavasti
- 9.8 Olemme rohkeita, sallimme erehtymisen, opimme virheistä

Kangasalan kaupungin palvelukeskusten ja Kangasalan Vesi -liikelaitoksen strategiset tavoitteet vuonna 2024

Palvelukeskusten yhteiset strategiset tavoitteet vuonna 2024

	5. Liikkuva ja harrastava Kangasala
	9. tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

Lisäksi palvelukeskuksilla ja Vesi -liikelaitoksella on ollut mahdollista valita itse 2-4 muuta strategista tavoitetta:

Strateginen johto

	1. Elinvoiman edellytykset kunnossa
	6. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
	7. Osallistava ja palveleva, sujuvan arjen Kangasala

Sivistyskeskus

	3. Hyvinvoivat ja terveet kaupunkilaiset
	6. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö

Tekninen keskus

	1. Elinvoiman edellytykset kunnossa
	2. Hiilineutraali ja kestävä tulevaisuuden kaupunki

Kangasalan Vesi -liikelaitos

	6. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
	7. Osallistava ja palveleva, sujuvan arjen Kangasala

2 Kangasalan kaupungin talouden kokonaistilanne ja loppuvuoden näkymät

Tuloslaskelma 1-6/2024

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat yhteensä 9,9 milj. euroa ja toteutuneet 46 prosenttisesti.

- Myyntituottojen toteuma oli 5,1 milj. euroa ja 49 prosenttia.
- Maksutuottojen toteuma oli 1,2 milj. euroa ja 42 prosenttia, mikä on alhainen sekä suhteessa muutostalousarvioon että edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.
- Tuet ja avustukset olivat 1 milj. euroa ja toteutuneet 56 prosenttisesti. Sivistyskeskuksen hankeavustusten kirjaamiskäytäntöä on muutettu siten, että tulot ja menot kirjataan samassa tahdissa. Tämän vuoksi vuosien 2023 ja 2024 välillä on merkittävä ero.
- Muiden toimintatuottojen toteuma oli 2,7 milj. euroa ja 40 prosenttia. Muihin toimintatuottoihin sisältyvien myyntivoittojen koko vuoden ennuste on alle budjetoidun ja tästä valmistellaan muutostalousarvio tietojen tarkentuessa.

Toimintakulut

Toimintakulut ovat yhteensä 55,6 milj. euroa ja toteutuneet 47 prosenttisesti.

- Henkilöstökulut olivat yhteensä 32 milj. euroa ja toteuma 50 prosenttia. Lomarahat maksetaan kesäkuussa, joten ne sisältyvät 1-6 -toteumaan. Tavanomaista tasoa korkeammat palkkojen sopimuskorotukset vaikuttavat henkilöstökulujen loppuvuoden toteumaa korottavasti.
- Palvelujen ostot olivat yhteensä 14,2 milj. euroa toteuman ollessa 45 prosenttia.
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat olivat yhteensä 4,4 milj. euroa ja toteuma 44 prosenttia.
- Avustukset olivat yhteensä 2,8 milj. euroa ja toteuma 39 prosenttia.
- Muut toimintakulut olivat yhteensä 1,8 milj. euroa ja toteuma 44 prosenttia.

Talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteet ja siihen liittyvä kaupunkitasoinen muutosviestintä ovat vähentäneet toimintakuluja koko organisaatiossa. Hyvinvointialue -muutoksen jälkeinen toiminnan vakiintuminen on vähentänyt palvelujen ostoja erityisesti tukipalveluissa. Lisäksi osa toimintakuluista on luonteeltaan tai laskutusaikataulultaan sellaisia, että ne eivät kerry tasaisesti vuoden mittaan.

Verorahoitus

Verotulot olivat yhteensä 42,2 milj. euroa ja toteutuneet 47 prosenttisesti. Verotulot eivät kerry tasaisesti vuoden mittaan, joten toteumaprosentti ei suoraan ennakoiki koko vuoden tilannetta. Elokuussa 2024

julkaistu kuntien verotulojen ennustekehikon mukainen koko vuoden verotuloennuste on 87,6 milj. euroa, joka on noin 1,4 milj. euroa vähemmän kuin muutostalousarvio vuodelle 2024. Poikkeaman aiheuttaa talouden suhdannetilanteesta johtuva ennakoitua heikompi yhteisöveron kertymä.

Valtionosuudet ovat 9,9 milj. euroa ja toteutuneet 50 prosenttisesti.

Rahoitustuotot ja -kulut

Muihin rahoitustuottoihin kirjataan kuukausittain sijoitusomaisuuden arvossa tapahtuneet muutokset. Sijoitusomaisuuden arvo 30.6.2024 oli 31,0 milj. euroa ja arvonmuutos verrattuna tilinpäätökseen 2023 (29,18 milj. euroa) on +1,8 milj. euroa. Lisäksi muihin rahoitustuottoihin kirjataan mm. osinkotuottoja, jotka ovat yhteensä 0,75 milj. euroa.

Korkokulut ovat 1,4 milj. euroa ja toteumaprosentti suhteessa muutostalousarvioon on 56 %. Korkokulujen ennakoidaan ylittävän muutostalousarvion vuonna 2024.

Rahoitustuotot ja -kulut ovat yhteensä 0,64 milj. euroa, joten sijoitusomaisuuden positiivinen kehitys kompensoi nousevien korkokulujen vaikutusta.

Talous- ja tuottavuusohjelman vaikutus kaupungin talouteen

Talous- ja tuottavuusohjelma on erillinen talouden tervehdyttämisen tasapainottamisohjelma, jota johtaa kaupunginhallitus. Valtuusto on kokouksessaan 10.6.2024 §49 hyväksynyt muutostalousarvioesitykset, joilla on yhteensä noin 3,6 milj. euron positiivinen tulosvaikutus vuodelle 2024. Kokonaisuuteen sisältyy sekä varsinaisia talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteitä että muita tarkennuksia vuoden 2024 talousarvioon. Talous- ja tuottavuusohjelmassa hyväksytyillä toimenpiteillä on pysyviä vaikutuksia kaupungin talouteen. Suurin osa euromääräisistä vaikutuksista toteutuu jo vuonna 2024 ja osa vuonna 2025, koska jotkut toimenpiteistä voidaan toteuttaa vasta loppuvuodesta.

Osana talous- ja tuottavuusohjelmaa on toteutettu myös investointien poistosuunnitelman muutos, jonka valtuusto on hyväksynyt 22.1.2024. Poistosuunnitelman muutoksella on noin 4,5 miljoonan euron positiivinen kirjanpidollinen tulosvaikutus vuodelle 2024. Poistojen ja arvonalentumisten ennuste vuodelle 2024 on yhteensä noin 15,4 milj. euroa.

Tilinpäätösennuste

Kunnat laativat puolivuositoteuman perusteella koko vuotta koskevan tilinpäätösennusteen, joka toimitetaan Valtiokonttorille osana Kuntatietoraportointia.

Kangasalan kaupungin Kuntatieto-tilinpäätösennusteessa on huomioitu talous- ja tuottavuusohjelmaan liittyvät muutostalousarviotoimenpiteet sekä muut elokuun alussa tiedossa olleet muutosarviot, joita on kuvattu edellä.

Edellä kuvatut muutosarviot huomioiden Kangasalan kaupungin ennakoitu tilikauden tulos vuodelle 2024 on noin 4,1 miljoonaa alijäämäinen ja tilikauden alijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen on noin -3,3

miljoonaa euroa. Ennuste ei sisällä sijoitusomaisuuden tuottoarviota, koska sijoitusmarkkinoiden kehitykseen liittyy huomattavaa epävarmuutta.

Investoinnit 1-6/2024

Investointimenot 30.6.2024 ovat yhteensä 12,5 milj. euroa. Osana talous- ja tuottavuusohjelmaa vuoden 2024 investointimenoja on vähennetty 2,8 miljoonaa euroa. Alkuperäisessä vuoden 2024 investointimenot olivat yhteensä 44,7 miljoonaa euroa ja muutostalousarvion jälkeen ne ovat yhteensä 41,9 miljoonaa euroa.

Rahoituslaskelma 1-6/2024

Toiminnan ja investointien rahavirta oli -4,8 milj. euroa. Uutta talousarviolainaa on kesäkuun loppuun mennessä nostettu 25 milj. euroa. Rahavarojen muutos oli 7,9 milj. euroa. Lainojen lyhennyksiä on maksettu 8,1 milj. euroa.

Maksuvalmiuden kehitys

Kaupungin maksuvalmius on hyvä. Talousarviolainaa voidaan vielä nostaa 17 miljoonaa euroa. On todennäköistä, että vuodenvaihteen maksuvalmiuden turvaamiseksi lainaa tullaan nostamaan loppuvuodesta.

Tuloslaskelma 1.1.-30.6.2024

€ / ULKOISET, ml. vesilaitos

3.9.2024

Koko kaupunki, ulkoiset euroa	Tot. 1-6 2024	Tot. 1-6 2023	TA2024	Ta-muutokset	MTA2024	Tot.-%/ MTA	TP2023
Toimintatuotot	9 928 320	10 889 288	21 719 210	299 400	22 018 610	45,09%	22 438 409
Myyntituotot	5 091 059	4 971 791	10 423 330	260 317	10 683 647	47,65%	10 822 866
Maksutuotot	1 191 221	1 397 520	2 805 850	37 000	2 842 850	41,90%	2 690 112
Tuet ja avustukset	971 729	2 317 451	1 721 010	0	1 721 010	56,46%	2 241 442
Muut toiminta- tuotot	2 674 311	2 202 525	6 769 020	2 083	6 771 103	39,50%	6 683 989
Toimintakulut	-55 595 610	-55 994 006	-121 297 990	3 422 874	-117 875 116	47,16%	-112 074 550
Henkilöstökulut	-32 436 324	-31 420 291	-65 090 407	436 299	-64 654 108	50,17%	-62 137 437
Palvelujen ostot	-14 156 932	-14 747 904	-32 532 174	760 842	-31 771 332	44,56%	-30 405 393
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 399 204	-4 376 183	-10 682 585	600 733	-10 081 852	43,63%	-8 922 304
Avustukset	-2 780 723	-3 570 912	-7 280 300	85 000	-7 195 300	38,65%	-6 728 279
Muut toimintakulut	-1 822 426	-1 878 716	-5 712 524	1 540 000	-4 172 524	43,68%	-3 881 137
Toimintakate	-45 667 289	-45 104 719	-99 578 780	3 722 274	-95 856 506	47,64%	-89 636 141
Verotulot	42 227 369	48 104 589	87 671 000	1 400 000	89 071 000	47,41%	84 056 650
Valtionosuudet	9 854 956	11 685 942	20 275 364	-604 671	19 670 693	50,10%	23 532 718
Rahoitustuotot ja - kulut + (-)	640 462	2 700 792	-1 791 000	10 000	-1 781 000	-35,96%	2 047 299
Korkotuotot	120 365	167 468	60 000	0	60 000	200,61%	301 687
Muut rahoitus tuotot	5 740 707	9 732 735	721 000	10 000	731 000	785,32%	15 031 826
Korkokulut	-1 428 588	-691 139	-2 548 000	0	-2 548 000	56,07%	-2 061 506
Muut rahoitus- kulut	-3 792 022	-6 508 272	-24 000	0	-24 000	15800,09%	-11 224 708
Vuosikate	7 055 497	17 386 605	6 576 584	4 527 603	11 104 187	63,54%	20 000 526
Poistot ja arvonalen- tumiset	-8 653 542	-8 230 738	-19 483 427	0	-19 483 427	44,41%	-16 859 372
Suunnitelman mukai- set poistot	-7 672 880	-8 230 738	-19 483 427	0	-19 483 427	39,38%	-16 573 786
arvonalentumiset	-980 662						-285 586
Tilikauden tulos	-1 598 045	9 155 867	-12 906 843	4 527 603	-8 379 240	19,07%	3 141 154
Tilinpäätössiirot + (-)	560 450	1 311 582	1 446 653	0	1 446 653	38,74%	2 621 097
Poistoeron lisäys (vähennys)	560 450	876 424	1 446 653	0	1 446 653	38,74%	252 847
Varausten lisäys (vähennys)		435 159					2 368 249
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 037 595	10 467 449	-11 460 190	4 527 603	-6 932 587	14,97%	5 762 251

Kaupungin tilinpäätösennuste 31.12.2024

Kangasalan kaupunki, ml. vesi - liikelaitos, ulkoiset	TP 2023	TA 2024	TA-muutokset 2024	MTA 2024	TP 2024 ennuste
TOIMINTATUOTOT	22 438 409	21 719 210	299 400	22 018 610	21 518 610
Myyntituotot	10 822 866	10 423 330	260 317	10 683 647	10 683 647
Maksutuotot	2 690 112	2 805 850	37 000	2 842 850	2 842 850
Tuet ja avustukset	2 241 442	1 721 010		1 721 010	1 721 010
Muut toimintatuotot	6 683 989	6 769 020	2 083	6 771 103	6 271 103
TOIMINTAKULUT	-112 074 550	-121 297 990	3 422 874	-117 875 116	-115 996 116
Henkilöstökulut	-62 137 437	-65 090 407	436 299	-64 654 108	-64 054 108
Palvelujen ostot	-30 405 393	-32 532 174	760 842	-31 771 332	-30 492 332
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 922 304	-10 682 585	600 733	-10 081 852	-10 081 852
Avustukset	-6 728 279	-7 280 300	85 000	-7 195 300	-7 195 300
Muut toimintakulut	-3 881 137	-5 712 524	1 540 000	-4 172 524	-4 172 524
TOIMINTAKATE	-89 636 141	-99 578 780	3 722 274	-95 856 506	-94 477 506
VEROTULOT	84 056 650	87 671 000	1 400 000	89 071 000	87 871 000
VALTIONOSUUDET	23 532 718	20 275 364	-604 671	19 670 693	19 670 693
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2 047 299	-1 791 000	10 000	-1 781 000	-1 781 000
VUOSIKATE	20 000 526	6 576 584	4 527 603	11 104 187	11 283 187
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-16 859 372	-19 483 427		-19 483 427	-15 383 427
TILIKAUDEN TULOS	3 141 154	-12 906 843	4 527 603	-8 379 240	-4 100 240
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	2 621 097	1 446 653		1 446 653	776 653
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALI- JÄÄMÄ	5 762 251	-11 460 190	4 527 603	-6 932 587	-3 323 587

3 Väestön kehitys, työllisyys ja tulovero

Väestö 30.6.2024

Kangasalan väestömäärä oli kesäkuun lopussa 33 750 (Tilastokeskuksen ennakkotieto). Vuodenvaihteeseen nähden asukasmäärä on kasvanut 277 henkilöllä, 0,83 % (vuonna 2023 1-6 muutos oli 269 henkilöllä, 0,82 %)

Kangasalan virallinen väestömäärä 31.12.2022 oli 32 959.

Tampereen seutukunnan väestönmuutos 1-6 2024

Tampereen seutukunta	Väestö 30.6.2023	Väestö 31.12.2023	Väestö 30.6.2024	Väkiluvun muutos, hlö	Väkiluvun muutos, %
Tampere seutukunta	430 879	435 377	437 425	2 048	0,47
Hämeenkyrö	10 292	10 319	10 362	43	0,42
Kangasala	33 228	33 473	33 750	277	0,83
Kuhmoinen	2 101	2 092	2 062	-30	-1,43
Lempäälä	24 723	24 711	24 800	89	0,36
Nokia	35 454	35 647	35 944	297	0,83
Orivesi	8 903	8 839	8 853	14	0,16
Pirkkala	20 597	20 763	20 942	179	0,86
Pälkäne	6 352	6 337	6 290	-47	-0,74
Tampere	250 997	255 050	256 191	1 141	0,45
Vesilahti	4 504	4 469	4 512	43	0,96
Ylöjärvi	33 728	33 677	33 719	42	0,12

Lähde: Tilastokeskus, ennakkotiedot (20.7.2024)

Väkiluku 33 750
(30.6.2023+tilastokeskus, ennakkotieto)

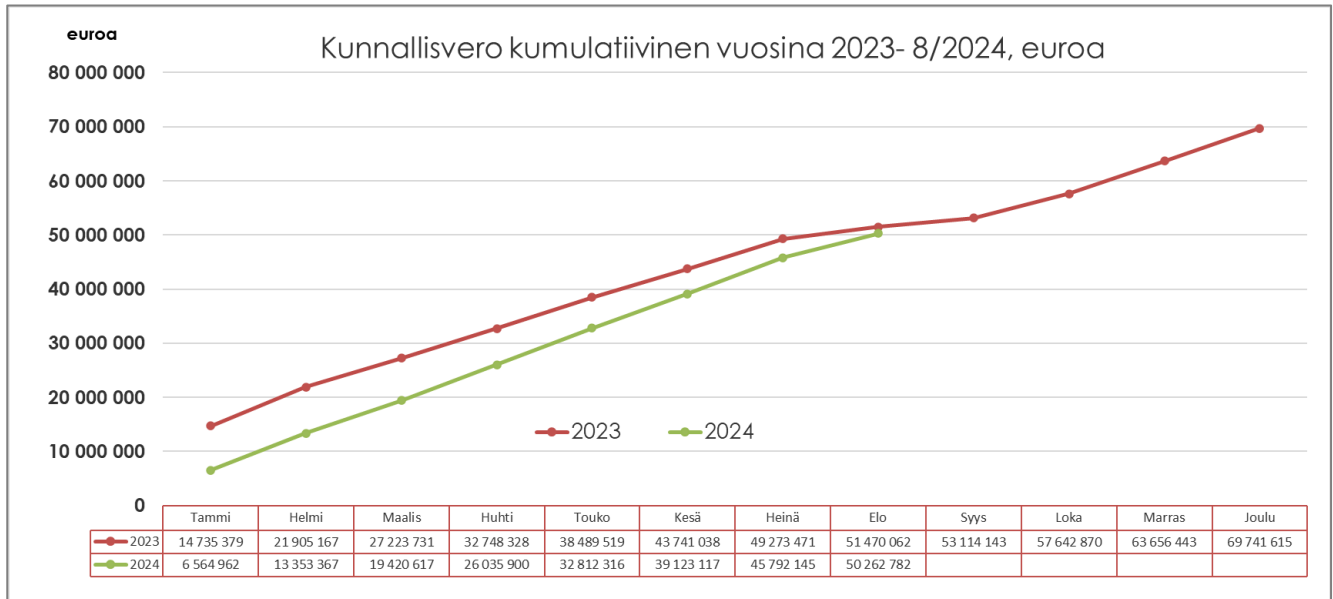
Väkiluvun muutos 1-6 2024
+277(0,83 %)

Työllisyyskatsaus 30.6.2024

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat Te-toimistossa, Tampereen seutukunta

Kunta	Työ- voima	Työttömät työnhakijat					Pitkä- aikaistyöt- tömät	Vamm. ja pitkä- aikaissai- raat	Avoimet työpaikat 30.6.2024
		Osuus-% työvoi- masta	yhteensä	Alle 20 v.	Alle 25v	Yli 50 v.			
Hämeenkyrö	4 728	10,4	494	18	63	209	171	81	20
Kangasala	16 183	8,8	1 422	65	179	561	425	218	92
Kuhmoinen	761	9,3	71	-	-	47	29	14	12
Lempäälä	12 129	7,8	944	48	121	319	259	130	67
Nokia	17 366	10,2	1 772	86	239	603	520	212	91
Orivesi	3 838	10,0	383	16	49	151	87	92	33
Pirkkala	10 464	8,8	917	31	124	297	290	86	41
Pälkäne	2 777	6,1	170	-	6	99	49	29	11
Tampere	127 863	13,2	16 917	501	2 537	4 089	5 200	1 382	1 260
Vesilahti	2 211	7,0	154	7	17	75	48	14	-
Ylöjärvi	16 423	7,8	1 289	52	167	489	314	146	83

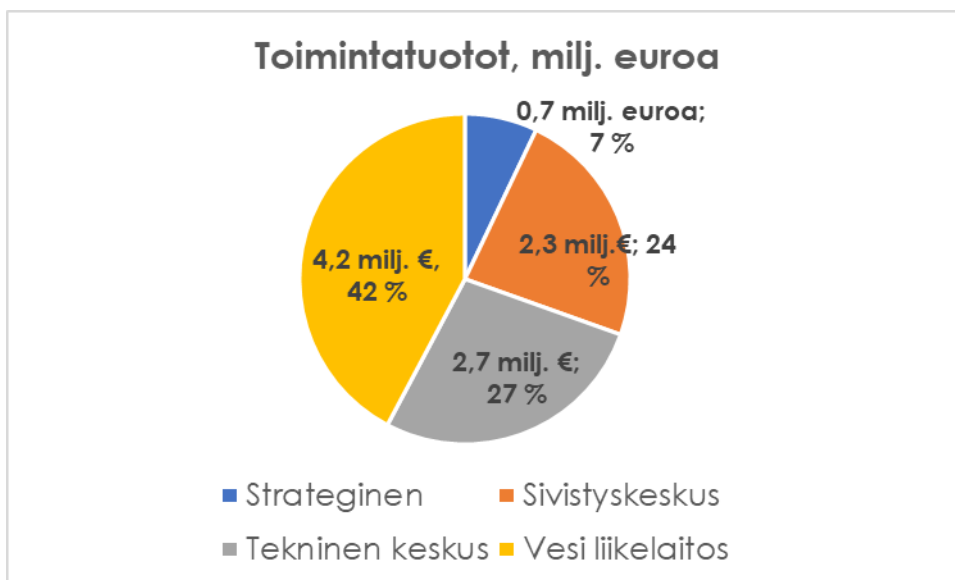
Kaupungin tulovero

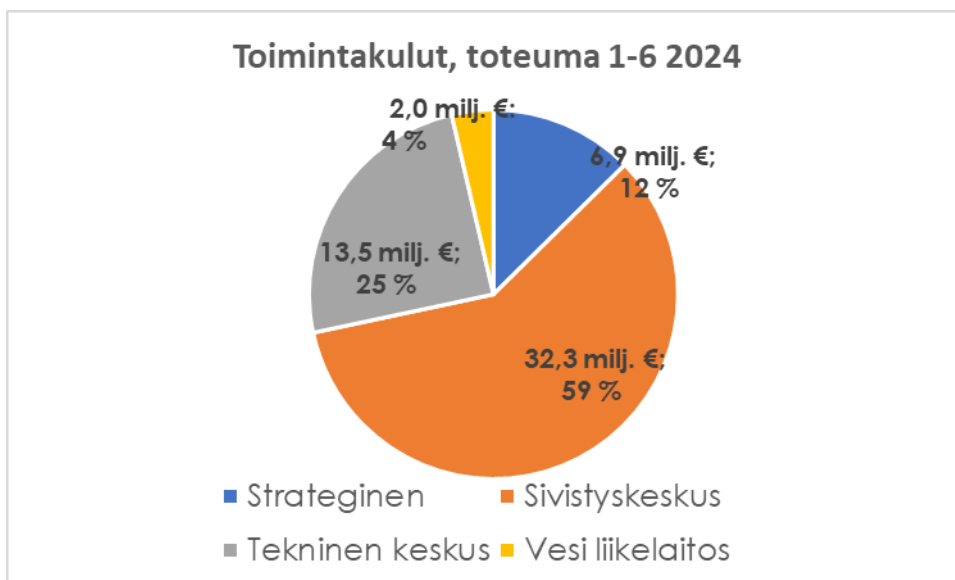
VEROLAJI, 1000 €	TP2023	MTA2024	Toteuma 1-8 2024	Kuntien verotulojen ennuste (julkaistu 8/2024)	POIKKEAMA ennuste vs MTA
Kunnallisvero	69 742	73 624	50 263	73 750	126
Yhteisövero	5720	5 389	3 019	4 071	-1318
Kiinteistövero	8595	10 058	4 254	9 756	-302
Yhteensä	84 057	89 071	57 536	87 577	-1419

4. Talouden ja toiminnan toteumat 1-6 2024 palvelukeskukset ja Kangasalan Vesi-liikelaitos

Toimintatuotot 1-6 2024, palvelukeskukset

Toimintakulut 1-6 2024, palvelukeskukset

4.1 Strateginen johto

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja Oskari Auvinen

Talous

(Valtuustoon nähden sitovat)

Strateginen johto, ulkoiset, €	Tot 1-6 2024,€	Tot. 1-6 2023,€	TA 2024	TA-muutokset	MTA2024	Tot.-% MTA2024	TP2023
Toimintatuotot	704 388	734 836	2 247 000	0	2 247 000	31,3 %	2 086 219
Toimintakulut	-6 891 435	-7 886 103	-18 829 265	900 000	-17 929 265	38,4 %	-16 228 982
Toimintakate	-6 187 047	-7 151 267	-16 582 265	900 000	-15 682 265	39,5 %	-14 142 763
Poistot ja arvonalentumiset							-285 586

Talouden ja toiminnan merkittävät poikkeamat 1.1.-30.6.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan vuonna 2024 noin 0,5 miljoonaa euroa ennakoitua pienempinä. Tähän erään sisältyy maa-alueiden sekä käyttöomaisuuden myyntivoittoja, joiden toteuma-ajankohtaa ei voida ennustaa tarkasti.

Palvelujen ostojen ennakoidaan toteutuvan noin miljoona euroa pienempinä kuin talousarviossa. Tietohallintopalveluissa seudullisen perustietotekniikkapalvelun kilpailutuksen aikataulu painottuu vuodelle 2025, joten tietohallinnon kustannukset toteutuvat vuonna 2024 noin puoli miljoonaa budjetoitua alhaisempina. Verotuskustannusten odotetaan toteutuvan noin 0,2 miljoonaa muutostalousarviota pienempinä. Osana talous- ja tuottavuusohjelmaa strategisen johdon palvelujen ostoja on vähennetty kaikilla tehtäväalueilla ja palvelujen ostojen odotetaan toteutuvan noin 0,3 miljoonaa muutostalousarviota pienempinä. Liikennepalveluissa kustannukset eivät jaksotu tasaisesti ja tämän vuoksi 1-6/2024 toteumaprosentti on alhainen.

Työterveyspalveluiden kilpailutuksen voitti Pihlajalinna Lääkärikeskukset, joka tuottaa kaupungin työterveyspalvelut tälläkin hetkellä. Siten toiminnan siirrosta ja uusien ict-ratkaisujen käyttöön-otosta ei aiheudu kustannuksia.

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja selvitys sen etenemisestä 30.6.2024

Talous- ja tuottavuusohjelmaa toteutetaan osana tavanomaista taloussuunnitteluprosessia sekä talousarvion laadintahetkellä että tarvittaessa muutostalousarviokäsittelyllä. Valtuusto on käsitellyt ja hyväksynyt kokouksessaan 10.6.2024 §49 talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteistä johdetut muutostalousarvioesitykset palvelukeskuksittain. Strategisen johdon muutostalousarvio-

esitysten kokonaissumma oli 510 000 euroa, joka ylittää strategiselle johdolle vuodelle 2024 asetun tavoitteen 65 000 eurolla. Strategisen johdon muutostalousarvioon sisältyi mm seuraavia eriä:

- Konserniavustusten vähentäminen
- Muutokset joukkoliikenteen kesäliikennöintiin
- Valtuuston, hallituksen ja johtoryhmien majoitus- ja matkustuskulujen vähentäminen
- Henkilöstöetuuksien vähentäminen
- Palvelujen ostojen vähentäminen mm kannatusilmoituksista ja lehti-ilmoituksista

STRATEGISET TAVOITTEET 2024

Kaupungin yhteiset strategiset tavoitteet:

5. Liikkuva ja harrastava Kangasala ja 9. Tuottava ja tehokas Kangasala

	1. Elinvoiman edellytykset kunnossa
	5. Liikkuva ja harrastava Kangasala
	6. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
	7. Osallistava ja palveleva, sujuvan arjen Kangasala
	9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

Toiminnalliset tavoitteet ja toteuma 1-6 2024

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 1-6 2024
1.5	Kehitämme liikenneverkkoa • Käynnistämme raideliikennehankkeita	Elinympäristölautakunta on hyväksynyt Tampereen kaupungin kanssa tehdyn sopimuksen Kehä 2:sta

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 1-6 2024
	- Aloitamme Kehä 2:n rakentamisen yhdessä Tampereen kanssa - Osallistumme valtateiden 9 ja 12 kehittämiseen	
1.7	Keskitymme työllisyydenhoitoon seudullisesti ja omin toimin	Seudullista työllisyyden edistämisen kuntakokeilua jatkettiin ja tehtiin päätös liittymisestä mukaan 1.1.2025 toimintansa aloittavalle Tampereen seudun työllisyysalueella.
1.8	Tuemme yrityksiä osaavan työvoiman saamisessa	Uutta työvoimaa etsiviin yrityksiin tehtiin noin 60 yrityskäyntiä. Työvoimatarpeissa palveltuja yrityksiä oli noin 20, joista suurin osa Kangasalla.
1.9	Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä	Työttömiä ohjattiin paikkakunnan ja alueen tavoitettuihin yrityksiin työkokeiluihin, palkkatuettuun työhön sekä tavanomaiseen palkkatyöhön. Kaupungin organisaatioon työllistyi oppisopimuksella kolme työtöntä.
5.4	Teemme monipuolista yhteistyötä järjestöjen kanssa	Kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutussuunnitelma hyväksyttiin Kulttuuri- ja hyvinvointitori onnistui hyvin
6.1	Ylläpidämme ja vahvistamme kaupungin hyvää imagoa työnantajana työvoimasta kilpailtaessa	Olemme tehneet toimenpiteitä työnantajanäkyvyyden edistämiseksi ja työnantajakuvan vahvistamiseksi. Olemme panostaneet rekrytointimarkkinointiin henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi. Valmistelimme sähköisen perehdytyskoulutuksen aloittamista hankkimalla sähköisen oppimisalustan ja valmistelemalla sen käyttöönottoa.

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 1-6 2024
6.3	Kehitämme johtamista ja esihenkilötyötä	Olemme toteuttaneet kaupungin esihenkilöille suunnattua kaupunkistrategian toteutusta tukevaa "Onnistumme yhdessä" koulutuskokonaisuutta.
6.5	Panostamme työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen ja työyhteisötaitoihin	Olemme jatkaneet Hyvinvoiva ja aktiivinen Kangasala-hyvinvointihankkeen toteutusta.
7.1	Kerromme aktiivisesti ja avoimesti toiminnastamme	Järjestetty Pirhan kanssa 5 kpl pop up -tapahtumia asiakaspalvelupisteissä. Muita kaupunki-infon pop up -tapahtumia on järjestetty 24 kpl.
9.2	Sosiaali- ja terveyspalvelujen siirryttyä hyvinvointialueelle uudistamme toimintaamme ja talouttamme tuottavaksi ja tehokkaaksi	Kangasalan kaupunki toteutti palveluverkkoselvityksen keväällä 2024, jossa palveluiden järjestämistä mietittiin kokonaisuudessaan.
9.4	Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella	Kaupunkikonsernin eettiset periaatteet valmisteltu päätöksentekoon. Taloushallinnossa on päästy hyvinvointialue -muutosvaiheen jälkeen normaaliin tilanteeseen kirjanpidon oikaisuissa ja lakisäätöisen raportoinnin aikatauluissa. Tietohallintopalveluissa on otettu käyttöön tikettijärjestelmä työ- ja neuvontapyyntöille. Tietohallinto on tukenut varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tietojärjestelmän (eVaka) käyttöönottoa seudullisena yhteistyönä.
9.5	Kaikella omistuksella on oltava tarkoitus ja tavoite	Kangasalan Vesi -liikelaitoksen organisointi yhtiömuotoisena valmisteltu päätöksentekoon. Annettiin omistajaohje Koy Harjunsola l:n purkamiseksi 18.3. § 75. Kaivannon entisen sairaala-alueen ostaminen 22.4. § 114

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 1-6 2024
9.7	Huolehdimme edunvalvonnasta kattavasti	Kangasalan kaupunki toteuttaa edunvalvontaa edunvalvontasuunnitelman mukaisesti. Edunvalvontaa tehdään yhteistyössä Pirkanmaan liiton ja Pro 9-tieverkoston kanssa. VT9 on valtakunnallisen kehittämissuunnitelman neljänneksi tärkein hanke ja myös Pirkanmaan yhteisen edunvalvontasuunnitelman kärkihanke.
9.8	Olemme rohkeita, sallimme erehtymisen, opimme virheistä	Irttaantuminen Suomi-Rata Oy:stä Tampereen seudun hallinnon sekä opetuksen ict-palveluista on teetetty nykytilojen kuvaukset, joista johtaan ja käytäntöjä parannellen on laadittu määrittelyt perustietotekniikan kilpailutusta varten. Taloushallinnossa on uudistettu taloussuunnitteluprosessia tukemaan talous- ja tuottavuusohjelman muutosjohtamista.

Tehokkuusmittarit

Koko kaupunki	Tot. 1-6 2023	TP2023	MTA2024	Tot. 1-6 2024
Sairauspoissaolot (SBI-luku)	4,7	4,8	4,4 %	4,8
SBI= Tiedolla johtamisen järjestelmä				

Informatiiviset tunnusluvut

Koko kaupunki, ml. vesi -liikelaitos	Tot. 1-6 2023	TP2023	MTA2024	Tot. 1-6 2024
Vuosikate euroa /asukas	523	597	322	209,1
Vuosikate /poistot, %	211	119	56,3	81,5
Investointien tulorahoitus-%		44,30	14,87	
Lainakanta euroa/asukas	3149	3 334	3966	3 808
Joukkoliikenteen matkustajamäärä	611 634	1 227 500	1 300 000	641 319
Henkilöstön määrä				
-voimassa oleva palvelussuhde	1236	1363	1400	1231
-Palkkaa saavan henkilöstön määrä (vuoden keskiarvo, SBI)	1259	1269	1320	1277
Henkilöt, joilla ei sairauspoissaoloja vuoden aikana (kaikki palvelussuhteet)	54,4 %	48 %	51 %	55,2 %
Henkilötyövuodet (htv 2)**	607,1	1231	1390	621
Henkilöstökustannukset milj. euroa	31,4	62,1	65,1	32,4

**)palkalliset palveluksessaolopäivät kalenteripäivinä

Informatiiviset tunnusluvut

Strateginen johto	Tot. 1-6 2023	TP2023	MTA2024	Tot. 1-6 2024
Henkilöstö	34	34	33	29
Työllistetyt	14	38	40	28
Toimintakulut/asukas	237	523	594	204
Ulkoiset nettomenot/euroa/asukas	215	422	551	184

Väestö

Tilastolähde: Tilastokeskus ja kaupunki (e=väestöennuste)

Väestö:	
30.6.2023	33 230e
31.12.2023	33 473
30.6.2024	33 736
31.12.2024	34 000e

Investoinnit (valtuustoon nähden sitovat)

Strateginen johto	Alkuperäinen TA2024	TA-muutokset	MTA2024	Toteuma 1-6 2024	Jäljellä MTA	Tot-% / MTA
Tuotot	514 7000	0	514 700	26 737	487 963	5 %
Kulut	3 050 000		3 050 000	-1 760 051	-1 289 949	58 %
Netto	2 535 300		2 535 300	-1 733 314	-801 986	68 %

4.2 Sivistyskeskus

Vastuuhenkilö: hyvinvointijohtaja Kati Halonen

Talous

(Valtuustoon nähden sitovat)

Sivistyskeskus, ulkoiset, €	Tot 1-6 2024,€	Tot. 1-6 2023,€	Alkup. TA 2024	TA -muutokset	MTA2024	Tot.-% MTA2024	TP2023
Toimintatuotot	2 319 896	3 906 165	4 002 210	39 083	4 041 293	57,4 %	5 043 786
Toimintakulut	-32 274 171	-32 423 051	-63 576 305	804 830	-62 771 475	51,4 %	-62 798 249
Toimintakate	-29 954 276	-28 516 886	-59 574 095	843 913	-58 730 182	51,0 %	-57 754 462
Poistot ja arvonalentumiset	-541 159	-577 565	-1 663 284	0	-1 663 284	32,5 %	-1 149 567

Talouden ja toiminnan merkittävät poikkeamat 1.1.-30.6.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä

Sivistyskeskuksen ulkoisten tulojen toteumaprosentti on 57,4 % (1-6/2023 tot. 90,5 %) ja ulkoisten menojen toteumaprosentti on 51,4 % (1-6/2023 tot. 55,8 %). Toimintakate on 51,0 % (1-6/2023 tot. 53,1 %). Tasaisen kertymän keskimääräinen toteumaprosentti jaksolle 1-6/2024 on 50 %. Henkilöstön lomarahaa maksettiin paikallisen sopimuksen mukaisesti kesäkuun palkanmaksun yhteydessä.

Sivistyskeskuksen ulkoisten toimintatuottojen toteutuma tarkasteluajanjaksolla on 57,4 %. Ulkoisten toimintatuottojen toteuma yli arvioidun johtuu sivistyskeskuksen palvelualueiden saamista valtion erityisavustuksista ja suuremmista kotikuntakorvaustuloista.

Ulkoiset toimintakulut ovat toteutuneet tarkasteluajanjaksolla tasaista kertymää suurempana (51,4 %). Toimintakuluista henkilöstökulujen toteuma on 52,0 %. Ennakoitua suurempi menokertymä on määräaikaisten palkkakuluissa. Varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluiden toimintakausi on päättynyt touko-kesäkuussa, jolloin on myös maksettu määräaikaisen henkilöstön loppupalkat. Valtion myöntämällä hankerahoituksella palkattu henkilöstö on pääosin määräaikaista. Paikallisen sopimuksen mukaisesti kesäkuussa maksettava henkilöstön lomarahaa nostaa tarkastelujakson henkilöstökuluja. Palvelujen ostojen toteuma on 56,0 %. Palvelujen ostojen arvioitua suurempi kertymä johtuu oppilaskuljetuskustannusten ja varhaiskasvatuksen palvelusetelimenojen kasvusta alkuvuoden osalta.

Ulkoista toimintakateprosenttia (51,0 %) nostaa henkilöstökulujen suurempi menokertymä.

Sivistyskeskuksen toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet tarkasteluajanjaksolla pääosin hyvin.

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja selvitys sen etenemisestä 30.6.2024

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0:n toimenpiteistä ja euroista päätettiin valtuustossa 10.6.2024 § 49. Sivistyskeskuksen osalta päätettiin yhteensä 1,3 milj. euron talouden tasapainottamistoimenpiteistä vuodelle 2024.

Sivistyskeskuksen alaisilla toimialueilla uusi toimintakausi (lukuvuosi) alkaa esiopetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden sekä opetus- ja koulutuspalveluiden osalta elokuussa. Suurin osa kesäkuussa päätetyistä talouden tasapainotustoimenpiteistä käynnistyy uuden lukuvuoden alkaessa.

Alkuvuoden 2024 osalta ovat toteutuneet seuraavat talous- ja tuottavuusohjelmaan 2.0 asetetut talouden tasapainottamistoimenpiteet. Täyttämättä on jätetty vapautuneita vakansseja opetus- ja koulutuspalveluiden (toimistosihteerin, kolme koulunkäynninohjaajaa, kaksi kasvatusohjaajaa) sekä hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden (nuoriso-ohjaaja ja kulttuurikoordinaattori) osalta. Opetus- ja koulutuspalveluiden leasing-kuluja on vähennetty mm. pidentämällä esitystekniikan leasingaika. Sijaiskuluja on karsittu, kokoustarjoiluista on vähennetty, oppimateriaaleista on säästetty ja peruskoulujen kansainvälisyystoimintaa on vähennetty. Kulttuuripalveluiden asiantuntijapalveluita on kevään 2024 aikana vähennetty ja vartiointisopimusten päivityksestä on saatu säästöjä.

STRATEGISET TAVOITTEET VUONNA 2024**Kaupungin yhteiset strategiset tavoitteet:****5. Liikkuva ja harrastava Kangasala ja 9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni**

	3. Hyvinvoivat ja terveet kaupunkilaiset
	5. Liikkuva ja harrastava Kangasala
	6. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
	9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

Toiminnalliset tavoitteet ja toteuma 1-6 2024

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 1-6 2024
3.7	Lisäämme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi	Varhaiskasvatuksen vetäjätiimit seuraavat kolmannen sektorin tarjoamia palveluja Kangasalan kaupungissa ja vetäjätiimien kautta tieto välittyy varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköihin. Varhaiskasvatuksen vetäjätiimit ovat kokoontuneet säännöllisesti kevään 2024 aikana ja kokoontumiset syksylle on sovittu. Yhdistyksiä ja kolmannen sektorin toimijoita on ollut (Kangasalan sk, Klan Kisa) mukana mm. harrastusmessuilla. Koulutus elämään -säätien tunteja on pidetty kouluilla. Järjestöyhteistyön vuosikello (mm. avustusten vuosikello) on laadittu ja se päivittyy jatkuvasti.
5.3	Mahdollistamme monipuolista harrastustoimintaa	Varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköiden tiloja on tarjottu vapaa-aikatoimijoiden käyttöön. Osassa yksiköitä tilat ovat säännöllisesti käytössä myös iltaisin. Opetus- ja koulutuspalveluiden palvelualueella on järjestetty erilaisia kerhoja. Kerhoja on ollut 99 kpl ja osallistujia on ollut yhteensä 921. Yhteistyöneuvottelut kulttuurikaveritoiminnan (Luotsitoiminta) käynnistämiseksi on aloitettu SPR:n ja Teemu ry:n kanssa. Uuden liikuntahallin talvikauden käyttövuorot on jaettu.
6.6	Kannustamme henkilöstöä työn ja toimintatapojen aktiiviseen kehittämiseen	Kaikki kunnalliset varhaiskasvatusyksiköt toteuttivat laadunarvioinnin ja laativat yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat.

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 1-6 2024
		Opetus- ja koulutuspalveluiden oma henkilöstö on pitänyt koulutuksia yksiköissä monipuolisesti. Keväällä 2024 tehtiin tiedolla johtamisen taulukko, johon kerättiin kaikki opetuspalveluiden suunnitelmat ja ohjeistukset. Se toimii myös perehdytyksen apuna. Lapsiystävällinen kunta –toimintasuunnitelma on laadittu ja odottaa Unicefin hyväksyntää. Tilavuokrauksen ja osallistuvan budjetoinnin prosessikuvaukset on laadittu.
9.3	Mitoitamme palvelutuotantomme ja -verkkomme ennakoivasti	Palveluverkkosuunnitelma valmistui keväällä 2024. Palveluverkkosuunnitelman laadinnassa olivat mukana varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut, opetus- ja koulutuspalvelut sekä hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut.

Tehokkuusmittarit

Tehokkuusmittarit	Tot. 1-6 2023	TP2023	TA2024	MTA2024	Tot. 1-6 2024
Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut, nettomenot €/0-6 -vuotias asukas *	5 827	11 681	12 194	12 066	6 060
Opetus- ja koulutuspalvelut nettomenot €/oppilas	5 109	10 453	10 179	10 090	5 292
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, nettomenot €/asukas	91	185	187	187	80

Tehokkuusmittarit laskettu kaikista kustannuksista (sisältää ulkoiset ja sisäiset).

*0-6 -vuotias asukaslukuna on käytetty 31.12.2023 tilannetietoa vuoden 2023 osalta.

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	Tot. 1-6 2023	TP2023	TA2024	MTA2024	Tot. 1-6 2024
Varhaiskasvatus – ja esiopetuspalvelut (tilastointipäivä 31.5.2024)					
Kunnallisessa varhaiskasvatuspalveluissa olevien lasten määrä (pk+pph+avoin+ostopalvelu+ esiop. täydentävä vaka)	1 513	1 386	1 550	1 500	1 500
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä (yksit. hoid. tuki ja palveluseteli)	542	428	530	530	499
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	437	382	350	350	385
Opetus- ja koulutuspalvelut (tilastointipäivä 31.5.2024)					
Perusopetuksessa olevien oppilaiden määrä 1-9 lk	3 869	3 901	3 900	3 900	3 905
Lukiokoulutuksessa opiskelevien määrä (ei sisällä kaksoistutkintoa)	424	451	450	450	438
Kaksoistutkintoa (ammattillinen perustutkinto ja yliopilastutkinto) opiskelevien määrä	70	71	70	70	58
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut (tilastointipäivä 30.6.2024)					
Kirjaston lainaukset, kpl (sis. e-lainaukset)	301 759	636 821	600 000	600 000	335 480
Kulttuuripalveluiden järjestämät tapahtumat ja kävijämäärät	15/ 4 065	44/ 20 374	30/ 15 000	30/ 15 000	14/ 3 148
Ikäihmisten ja erityisryhmien liikuntaryhmät ja osallistujamäärät	25/391	29/420	32/500	32/500	34/513
Nuorisotilojen (4) kävijämäärät	6 442	12 976	12 000	12 000	6 674
liikkuvan nuorisotyön kävijämäärät (Kyläkolli)	2 885	7 619	7 000	7 000	3 866
Myönnetty liikunta-avustukset, €	152 000	172 000	172 000	172 000	152 000
Myönnetty nuorisoavustukset, € *)	26 294	26 294	28 000	28 000	52 760
Myönnetty kulttuuriavustukset, €	41 500	41 500	41 500	41 500	37 850
Myönnetty yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävät avustukset, € *)	66 400	66 400	66 400	66 400	41 640
Taiteen perusopetuksessa olevien lasten ja nuorten määrä	310	303	310	310	323
Kansalaisopiston kävijämäärä	2 224	4 352	5 000	5 000	2 413
Sivistyskeskuksen henkilöstön määrä (budjetoidut vakanssit)	834	878	881	877	826
Sivistyskeskuksen nettokustannukset/euroa/asukas	1 183	2 401	2 372	2 357	1 209

Eurotunnusluvut laskettu kaikista kustannuksista (sisältää ulkoiset ja sisäiset).

*) 4H-yhdistyksen avustus käsitelty nuorisoavustusten yhteydessä. Aiemmin Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävien avustusten yhteydessä.

Väestö (tilastointipäivä 31.12.).

Tilastolähde: Tilastokeskus ja kaupunki (e=väestöennuste)

Tilastointipäivä:	Väestö
30.6.2023	33 230e
31.12.2023	33 473
30.6.2024	33 736
31.12.2024	34 000e

Investoinnit (valtuustoon nähden sitovat)

Palvelukeskus	Alkuperäinen TA2024	TA-muutokset	MTA2024	Toteuma 1-6 2024	Jäljellä MTA	Tot-% / MTA
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-2 550 000	0	-2 550 000	-167 855	-2 382 145	6,6%
Netto	-2 550 000	0	-2 550 000	-167 855	-2 382 145	6,6%

Merkittävät kone- ja kalustoinvestoinnit ja niiden toteuma 1-6 2024

Kohde/nimi	Kohteen kustannusarvio	TA2024	Toteuma 1-6 2024	Arvioitu kohteen valmistumisaika kk/v
Ruutanan koulu	-1 200 000	-1 200 000	-20 964	12/2024

4.3 Tekninen keskus

Vastuuhenkilö: elinympäristöjohtaja Sirkku Malviala

Talous

(Valtuustoon nähden sitovat)

Palvelukeskus ulkoiset erät, €	Toteuma 1-6 2024, €	Toteuma 1-6 2023, €	TA2024	TA-muutokset	MTA 2024	Toteuma 1-6 -%/ MTA24	TP2023
Toimintatuotot	2 711 508	2 381 653	6 770 000	0	6 770 000	40,05	6 724 069
Toimintakulut	-13 536 358	-12 755 809	-32 988 390	1 834 730	-31 151 660	43,45	-27 326 415
Toimintakate	-10 824 850	-10 374 156	-26 218 390	1 834 730	-24 381 660	44,39	-20 602 346
Poistot ja arvonalentumiset	-6 726 707	-6 325 658	-14 792 143	0	-14 792 143	45,47	-12 751 983

Talouden ja toiminnan merkittävät poikkeamat 1.1.-30.6.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä

Tammi-kesäkuun 2024 talouden seurannan perusteella teknisen keskuksen ulkoisten tulojen toteumaprosentti on 40,05 % (vuonna 2023 vastaava luku oli 35,23 %) ja ulkoisten menojen toteumaprosentti on 43,45 % (vuonna 2023 vastaava luku oli 41,39 %). Teknisen keskuksen tulojen ja menojen kertymiselle on tyypillistä, että ne eivät kerry tasaisesti ympäri vuoden, vaan painottuvat loppuvuoteen. Puolivuotisseurannan perusteella arvioidaan koko vuoden osalta henkilöstökulujen jäävän noin 500 000 euroa ja elintarvikekulujen noin 300 000 euroa alle budjetoidun. Tuloissa arvioidaan rakennusvalvontamaksujen jäävän alle budjetoidun. Pääasialliset syyt alituksille ovat täyttämättömien vakanssien määrä, elintarvikkeiden hinnannousu on ollut odotettua maltillisempaa ja Lamminrahkassa on ollut arvioitua vähemmän oppilaita. Tulokertymässä rakennusvalvonnan lupatulot jäänevät alle budjetoidun, mikä johtuu rakentamisen ja erityisesti suurien rakennushankkeiden vähentymisestä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on edennyt pääosin hyvin. Liitteenä olevassa teknisen keskuksen talouden ja toiminnan seurantaraportissa ajalta 1.1.-30.6.2024 on selvitetty tarkemmin tavoitteiden toteutumista.

Investoinneista on toteutunut seurantajaksolla 29,44 %. Vuonna 2023 vastaava luku oli 45,41 %. Alkuvuonna käynnistyneiden hankkeiden investointikulujen kertyminen painottuu loppuvuoteen.

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja selvitys sen etenemisestä 30.6.2024

Valtuusto on käsitellyt ja hyväksynyt kokouksessaan 10.6.2024 §49 talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteistä johdetut muutostalousarvioesitykset palvelukeskuksittain. Teknisen keskuksen tasapainottamistoimenpiteiden 2.0 kustannusvaikutus on vuoden 2024 osalta 807 730 euroa, josta arvioidaan toteutuvan suunnitellusti 302 740 euroa vuoden 2024 aikana. Suurin osa toimenpiteiden vaikutuksista kohdistuu loppuvuoteen.

STRATEGISET TAVOITTEET 2024

Kaupungin yhteiset strategiset tavoitteet:

5. Liikkuva ja harrastava Kangasala ja 9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

	1. Elinvoiman edellytykset kunnossa
	2. Hiilineutraali ja kestävä tulevaisuuden kaupunki
	5. Liikkuva ja harrastava Kangasala
	9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

Toiminnalliset tavoitteet ja toteuma 1-6 2024

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 1-6 2024
1.1	Kehitämme valtakunnallisesti ja kansainvälisesti kilpailukykyisiä alueita yritystoiminnan tarpeisiin - Lamminrahka, Saarenmaa, Tarastenjärvi	Alueiden kaavoitustyö etenee. Saarenmaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmis ja tarvittavat selvitysten tarkennukset on tehty. Lamminrahkassa yritysten sijoitusmahdollisuuksia lisäävä kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja kaavaehdotus laitetaan nähtäville syys-lokakuussa.
1.5	Kehitämme liikenneverkkoa - Käynnistämme raideliikennehankkeita - Aloitamme Kehä 2:n rakentamisen yhdessä Tampereen kanssa	Kehä 2:n tiesuunnittelu on käynnissä.

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 1-6 2024
	Osallistumme valtateiden 9 ja 12 kehittämiseen	Kaupunki on osallistunut valtateiden suunnitelmien hankeryhmiin ja vaikuttanut ratkaisuihin Kangasalan etujen mukaisesti.
1.9	Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä	Alkuvuonna on osallistuttu neljään eri oppilaitosten järjestämään rekrytapahtumaan. Ateria- ja siivouspalveluihin on palkattu 13 oppisopimusopiskelijaa, joista 5 valmistunut keväällä.
2.1	Kasvamme kestävästi, hiilineutraaliutta edistäen	Ateriapalveluissa kokonaishävikin määrä on laskenut seurantajaksolla 30 %, ollen nyt 0,07 euroa asiakasta kohden päivässä. Siivouspalveluissa käyttöön otettuja kierrätysmateriaaleista valmistettuja tuotteita on 415 kappaletta.
2.3	Ehkäisemme ilmastonmuutosta kulkutapamuotoihin vaikuttaen ja kestävästä liikumisesta edistäen - Edistämme tiheää joukko- ja liityntäliikennettä: kuuma nauhataajama - Parannamme kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia	Suunnitelmien mukaisten kävelyn ja pyöräilyn väylien suunnitelmat ovat valmiit ja rakentaminen aloitettu.
2.5	Maankäytössä huomioidaan hiilinielut, luonnon monimuotoisuus ja muut ympäristövaikutukset	Tarvittavaa ohjelmaa kaupungin metsäomaisuuden hiilinielutaseen selvittämiseen ei ole vielä hankittu säästösyistä. Ruutana-Tarastenjärvi-Asema –alueen luontoselvitys on valmistunut.
5.2	Kehitämme houkuttelevia retkeilyreittejä ja virkistysalueita	Pitkospuita on uusittu ja opasteita lisätty. Kaarinan polun yhteyteen Katajajärvellä on rakennettu esteetön käymälä. Latujen ja luistelukenttien kuntotietopalvelua päivitettiin asiakaspalautteen perusteella ja palvelu oli aktiivisesti käytössä.

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 1-6 2024
		Yhteistyötä Visit Kangasalan kanssa on tiivistetty ja annettu tietoja retkeilyopasta varten, josta löytyy Kangasalan luontoreitit ja palvelut kootusti.
9.1	Pidämme tulot ja menot pysyvästi tasapainossa	Maankäytön palvelumaksujen päivitystarve on kartoitettu
9.6	Hyödynnämme tarkoituksenmukaisesti oikeaa tuotantotapaa toiminnassamme	Ulkoalueilla kartoitetaan parhaillaan resursseja, työmääriä ja tarpeita. Tavoitteena on kohdentaa voimavarat kartoitustyön pohjalta ja huomioida myös tulevat säästötarpeet. Hukka-ajat poistetaan työnteosta. Kommunikointia ja työnohjausjärjestelmää on kehitetty. Talonrakennushankkeissa on kokeiltu yhteistoiminnallisia projektinjohtourakkamalleja. Hankemuodosta on saatu kerättyä kokemuksia tulevia hankkeita ajatellen.

Tehokkuusmittarit

Tehokkuusmittarit	Tot. 1-6 2023	TP 2023	MTA 2024	Tot. 1-6 2024
Koululounaan keskimääräinen hinta, €	2,95	3,05	3,05	3,05
Rakennusten energiankulutus kWh/m3	30,5	59,4	59,0	31,8
Hyväksytyt kaavat kpl/htv			1,09	0,57

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	Tot. 1-6 2023	TP2023	MTA 2024	Tot. 1-6 2024
Maanhankinta, ha	31	60	40	0
Tonttien luovutus, kpl	22	37	40	20
Valmistuneita asuntoja, kpl	170	528	380	253
Liikenneväyliä, km	242	242	243	242
Leikkikentät, kiinteistöjen pihat, kpl	-	-	58	58
Kaupungin omistamien luonnonsuojelualueiden pinta-alan osuus kaupungin maaomaisuudesta, %	2,8	2,8	4	3,9
Tuotetut ateriamäärät, kpl	932 000	1 801 311	2 038 000	934 281
Siivottava pinta-ala m2 *)	-	-	90 460	90 840
Henkilöstön määrä *(budjetoidut vakanssit)	268	274	306*	274

Informatiiviset tunnusluvut	Tot. 1-6 2023	TP2023	MTA 2024	Tot. 1-6 2024
Nettomenot, €/asukas	312	615	768	321

Väestö Tilastolähde: Tilastokeskus ja kaupunki (e=väestöennuste)

Väestö:	
30.6.2023	33 230e
31.12.2023	33 473
30.6.2024	33 736
31.12.2024	34 000e

Investoinnit (valtuustoon nähden sitovat)

Palvelukeskus	Alkuperäinen TA2024	TA-muutokset	MTA2024	Toteuma 1-6 2024	Jäljellä MTA	Tot-% / MTA
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-34 520 000	2 790 000	-31 730 000	-9 340 521	-22 389 478	29,44
Netto	-34 520 000	2 790 000	-31 730 000	-9 340 521	-22 389 478	29,44

Merkittävät investoinnit ja niiden toteuma 1-6 2024

Kohde/nimi	Kohteen kustannusarvio	MTA2024	Toteuma 1-6 2024	Arvioitu kohteen valmistumisaika kk/v
TALONRAKENNUS:				
Pikkolan pienten lasten yksikkö	20 820 000	9 400 000	2 704 485	10/2025
Ruutanan uusi koulu	21 800 000	10 600 000	4 200 285	7/2025
INFRA:				
Lemetty	5 300 000	2 200 000	635 747	8/2025
Keskusta (Torin suunnittelu, Fin- nentien muutostyöt)	2 000 000	2 000 000	172 746	11/2024
Lamminrahka, pohjoinen	7 340 000	1 000 000	167 013	10/2026
Mobilian ranta	990 000	650 000	434 847	12/2024

Talonrakennuksen osalta esitetään hankkeet, joiden kokonaiskustannusarvio on yli 1,0 milj. euroa.
Infran osalta esitetään hankkeet, joiden kokonaiskustannusarvio on yli 0,5 milj. euroa

Rakennushankkeet etenevät tavoitteiden mukaisessa aikataulussa ja budjetissa.

4.4 Kangasalan Vesi -liikelaitos

Vastuuhenkilö: toimitusjohtaja Antti Kytövaara

Talous

(Valtuustoon nähden sitovat)

Kangasalan Vesi-II, ulkoiset erät, €	Toteuma 1-6 2024, €	Toteuma 1-6 2023, €	TA2024	TA -muutokset	MTA 2024	Toteuma 1-6 -%/ MTA24	TP2023
Toimintatuotot	4 192 529	3 968 258	8 700 000		8 700 000	48,19 %	8 584 335
Toimintakulut	-2 890 914	-2 694 368	-5 904 030	-2 000	-5 902 030	48,98 %	-5 720 905
Toimintakate	1 301 615	1 273 890	2 795 970		2 797 970	46,52 %	2 863 430
Poistot ja arvonalentumiset	1 385 676	1 327 515	3 028 000		3 028 000	45,76 %	2 672 236

Talouden ja toiminnan merkittävät poikkeamat 1.1.-30.6.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä

Ei merkittäviä poikkeamia taloudessa tai toiminnassa.

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja selvitys sen etenemisestä 30.6.2024

Kangasalan Vesi -liikelaitos on toteuttanut suunnitelman mukaisesti säästötoimenpiteitä mm. ottamalla käyttöön sopimuskäsittelyssä sähköisen allekirjoituksen.

STRATEGISET TAVOITTEET VUONNA 2024

Kangasalan Veden strategiset tavoitteet

Numero	Strateginen tavoite
6.	Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
7.	Osallistava ja palveleva, sujuvan arjen Kangasala
9.	Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

Kangasalan Veden strategiset tavoitteet on valittu 2023 hyväksytystä vesilaitoksen strategiasta vuosille 2023-29 ja se pohjautuu kaupunkistrategiaan 2029. Kaikkien kaupungin toimintojen yhteisiksi strategisiksi tavoitteiksi on määritetty 5. Liikkuva ja harrastava Kangasala sekä 9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni.

Toiminnalliset tavoitteet

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 1-6 2024
6.5.	Panostamme työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen ja työyhteisötaitoihin	Sairauspoissaoloprosentti on alkuvuodelta 4,5 %
6.6	Kannustamme henkilöstöä työn, ammattitaidon ja toimintatapojen aktiiviseen kehittämiseen	Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 huomioiden on osallistuttu ammattitaitoa kehittävään koulutukseen.
7.6.	Lisäämme sähköisiä palveluita asiakkaille	Etäluettavia vesimittareita on asennettu suunnitelman mukaisesti, käytössä yhteensä 4 600 kpl.
9.1.	Pidämme tulot ja menot pysyvästi tasapainossa	Tulot ja menot ovat toteutuneet suunnitellusti ja ovat tasapainossa.
9.9.	Toimintavarmuus ja sen kehittäminen jatkuvan parantamisen periaatteella	Talousveden laatu ja laitoksien toiminta on ollut erinomaisella tasolla. Ennakoivaa ylläpitoa on tehty suunnitelman mukaisesti.

Tehokkuusmittarit

Tehokkuusmittarit	Tot. 1-6 2023	TP2023	TA2024	MTA2024	Tot. 1-6 2024
käyttö- ja kunnossapitokustannukset/vesijohtoverkostopituus €/km	1155	2309	2186	2186	1076
käyttö- ja kunnossapitokustannukset/viemärijohtoverkostopituus €/km	1745	4356	5092	5092	1835
Putkirikkoja (talousvesi) / verkostopituus, kpl/100 km	2,1	5	6	6	2,6

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	Tot. 1-6 2023	TP2023	MTA2024	Tot. 1-6 2024
Laskutettu vesimäärä, m3	848 050	1 781 701	1 670 000	825 234
Laskutettu jätevesimäärä, m3	741 370	1 651 663	1 525 000	778 986
Vesijohtoverkosto, km	420	420	420	420
Viemäriverkosto, km	350	350	350	350
Hulevesiverkosto, km	62	62	62	62
Henkilöstön määrä (budjetoidut vakanssit)	25	24	25	23
Sairauspoissaolo, %	2,4	2,3	6	4,5
Liikevaihto euroa/asukas	119,40	268	254,83	124,27

Väestö (tilastointipäivä 31.12.). Tilastolähde: Tilastokeskus ja kaupunki (e=väestöennuste)

Väestö:	
30.6.2023	33 230e
31.12.2023	33 473
30.6.2024	33 736
31.12.2024	34 000e

Investoinnit (valtuustoon nähden sitovat)

Palvelukeskus	Alkuperäinen TA2024	TA-muutokset	MTA2024	Toteuma 1-6 2024	Jäljellä MTA	Tot-% / MTA
Tuotot						
Kulut	-4 610 000		-4 610 000	-1 236 322	-3 373 678	26,8
Netto	-4 610 000		-4 610 000	-1 236 322	-3 373 678	26,8

Merkittävät investoinnit ja niiden toteuma 1-6 2024

Kohde/nimi	Kohteen kustannusarvio	TA2024	Toteuma 1-6 2024	Arvioitu kohteen valmistumisaika kk/v
Vesijohtoverkoston peruskorjaus		-1 250 000	-433 044	jatkuva hanke
Viemäriverkoston peruskorjaus		-1 200 000	-224 053	jatkuva hanke

Luettelo merkittävimmistä vuonna 2024 aloitetuista hankkeista. Mikäli kustannusarviota ei ole tiedossa, talouslukuja ei merkitä. (Hanke on voinut alkaa edellisvuonna esim. suunnitteluna)

5. Investointien toteuma 1-6 2024 palvelukeskuksittain ja Vesi -liikelaitos

Strateginen johto	Tot. 1-6 2024	TA2024	TA-muutokset	MTA2024	Jäljellä 2024
Tulot	26 737	514 700		514 700	-487 963
Menot	-1 760 051	-3 050 000		-3 050 000	-1 289 949
Netto	-1 733 314	-3 564 700		-2 535 300	801 986

Sivistyskeskus	Tot. 1-6 2024	TA2024	TA-muutokset	MTA2024	Jäljellä 2024
Menot	-167 855	-2 550 000		-2 550 000	-2 382 145
Netto	-167 855	-2 550 000		-2 550 000	-2 382 145

Tekninen keskus	Tot. 1-6 2024	TA2024	TA-muutokset	MTA2024	Jäljellä 2024
Tulot					
Menot	-9 340 521	-34 520 000	2 790 000	-31 730 000	-22 389 479
Netto	-9 340 521	-34 520 000	-2 790 000	-31 730 000	-22 389 479

Kaupunki, ilman vesi -liikelaitosta	Tot. 1-6 2024	TA2024	TA-muutokset	MTA2024	Jäljellä 2024
Tulot	26 737	514 700		514 700	-487 963
Menot	-11 268 427	-40 120 000	2 790 000	-37 330 000	-26 061 573
Netto	-11 241 690	-39 605 300	-2 790 000	-36 815 300	-26 549 536

Kangasalan vesi -liikelaitos	Tot. 1-6 2024	TA2024	TA-muutokset	MTA2024	Jäljellä 2024
Tuotot					
Menot	-1 236 322	-4 610 000		-4 610 000	-3 373 678
Netto	-1 236 322	-4 610 000		-4 610 000	-3 373 678

Kaupunki, ml. vesi -liikelaitos	Tot. 1-6 2024	TA2024	TA-muutokset	MTA2024	Jäljellä 2024
Tulot	26 737	514 700		514 700	487 963
Menot	-12 504 749	-44 730 000	2 790 000	-41 940 000	-29 435 251
Netto	-12 478 012	-44 215 300	-2 790 000	-42 454 700	-29 923 215

6. Rahoituslaskelma 1-6 2024

Koko kaupunki, ml. Vesi -liikelaitos, 1000 euroa	1-6/2024	1-6/2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 055	17 387
Tulorahoituksen korjauserät	-296	-300
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 505	-20 533
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	944	1 750
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 802	-1 696
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-20	-250
Antolainasaamisten vähennys	0	5
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 000	25 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 133	-6 812
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 146	-7 014
Rahoituksen rahavirta	12 701	10 930
Rahavarojen muutos	7 899	9 234
Rahavarat 31.12.	56 001	62 226
Rahavarat 1.1.	48 102	52 992

7. Tase 1-6 2024

Kangasalan kaupunki, ml. Vesi -liikelaitos	Toteuma 1-6 2024	Toteuma 1-6 2023
Vastaavaa	319 933 349,40	305 257 393,46
Pysyvät vastaavat	254 430 998,42	235 496 246,25
Aineettomat hyödykkeet	70 346,18	56 283,45
Aineelliset hyödykkeet	229 070 321,55	212 074 953,15
Sijoitukset	25 290 330,69	23 365 009,65
Toimeksiantojen varat	3 984 345,49	4 228 514,37
Lahjoitusrahastojen varat	3 778 322,49	4 041 541,58
Toimeksiantojen varat, muut toimeksiantojen varat	206 023,00	186 972,79
Vaihtuvat vastaavat	61 518 005,49	65 532 632,84
Vaihto-omaisuus		91,67
Saamiset	5 517 029,07	3 306 263,45
Rahoitusarvopaperit	28 035 119,96	27 978 674,05
Rahat ja pankkisaamiset	27 965 856,46	34 247 603,67
Vastattavaa	319 933 349,37	305 257 393,46
Oma pääoma	140 665 806,27	146 408 599,73
Peruspääoma	63 198 773,11	63 198 773,11
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	78 504 628,09	72 742 377,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä), oma pääoma	-1 037 594,93	10 467 449,16
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	13 137 035,55	15 006 999,84
Poistoero	9 037 035,55	8 973 909,23
Vapaaehtoiset varaukset	4 100 000,00	6 033 090,61
Toimeksiantojen pääomat	3 300 425,35	2 973 763,62
Valtion toimeksiannot, toimeksiantojen pääomat	0,00	-397,43
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 752 848,78	2 725 786,05
Muut toimeksiantojen pääomat	547 576,57	248 375,00
Vieras pääoma	162 830 082,20	140 868 030,27
Pitkäaikainen vieras pääoma	137 915 746,99	114 827 306,27
Lyhytaikainen vieras pääoma	24 914 335,21	26 040 724,00